

hoymadeğimey

Züje Nas

Munkhü

zaylan

MADE V. 1
KUTUPHANESİ ARŞİVİ

Bu gördüğümüz olay nasıl meydana
gelmiştir?

İki ihtimal vardır ya ~~bu irade ile~~
~~gelen te irade~~

a - Üçü aynı irade ile gelen tevhid
kurulmuş ^{mitke} ~~tevhid~~ ve kudem uderice
nasıma konurken yaşıllıkla atlanmıştır

b - Tevhid nasıma ~~te~~ yaşıllık
nasıma uderice nasıma ~~te~~!
Nasık kemâl'in tevhidi korumanıdır.

~~kanatınuzca luvu~~

~~kesinlikle bir~~

Bunun hayasınına gerek olduğunu
keşiflerle hüküm vermek ~~te~~ inkâsıdır.
Kanaatimizce her iki ihtimal de aynı
derece de kuvvetli dir. ~~Tevhid~~ ^{Tevhid} ~~görsünümü~~
~~görsünümü~~
aşağıya.

Yukarıda foto hofisini yayımladığımız
gibi ~~bu~~ bu yayının tarihinde Midhal

MUHBİR GAZETESİNİN AKİBETİ

Ali Suavi Muhbir gazetesini 31 ağustos 1867'de, Londra'da yayına başladıktan sonra az çok muntazam olarak gazetesini haftada bir nüsha olarak bazen 4, bazen 6 ve 8 sahife olarak çıkarmıştır. Gazete ilk sayılarını İstanbul'dan getirtilen Tercüman-ı Ahval'in hurufatı ile tertip ettiği bu harflerde devrin en meşhur hattatı Yesarîzâdenin hattı ile yazılmış çok güzel hurufat olduğundan güzel gösterişli ve okunaklı bir gazete halinde görülmüştür. Bu hal Yeni Osmanlıların Hürriyeti çıkarmağa karar verip hazırlığa geçtikleri 1868 haziranının ilk haftasına kadar sürmüş ve Suavi'nin emaneten kullandıkları hurufatı çekip almışlardır. Muhbir'e bu davranış ilk ciddi darbe olmuştur. 3 Haziran 1868 (12 safer 1285) tarihli 37 inci sayısını da büyük boyda çıkaran Suavi, Muhbirin 38 inci sayısını, eb'adın yarıya indirmiş ve İngiliz piyasasında İncil basmak için kullanılan okunaksız, estetik güzellikten yoksun harflerin kullandığı harflerden sağlanıp dizilmiş olarak 12 haziranda çıkarılmıştır. Bu tarihe kadar, haftalık olan Muhbir 43 sayı çıkarması gerekirken 38 nüsha yayınlamıştır ki, tek başına ve yabancı bir ülkede o devrin teknik imkanları ile büyük bir başarıdır.

TDVİSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 26831

Ancak Yeni Osmanlıların "Hürriyet" gurubu bu kadarla da yetinmiyerek Hürriyet'i çıkardıkları 29 haziran 1868 tarihinden itibaren, Mustafa Fazıl Paşa'ya Muhbir'in finansmanı için verdiği parayı da kesdirmişlerdir. Bu ağır ve beklenmedik darbe

Suavi'yi iyice sarsmıştır. Hürriyet çıktığı zaman, Muhbir 25 haziran 1868'de 40. sayısını yayınlamıştı. Bundan sonra son sayısı olan 50. inci nüshasını Suavi ancak 3 kasımda çıkarabilmiştir ki, 8 hafta 18 sayı yerine ancak 10 nüsha demektir.

3 kasım 1868, elde mevcut bilgiye göre, Muhbir'in sonuncu ve 50 inci sayısı çıkmıştır. Sonra ise 28 aralık 1868 tarihli 27 sayılı Hürriyet'te şu kısa haber Muhbir'in katlini ilan etmektedir:

"Muhbir gazetesini çıkarmakta olan Rum mürettip gazetesinin edevatını ve hurufatını satıp kaçırmıştır. Bu yüzden Muhbir kapanmıştır."

Meselenin iç yüzü nedir? Ali Suavi parasız kaldı da mürettipin ücretlerini ödeyemedi o da Hürriyet'in yazdığı gibi, ne var ne yok çalıp satıp kaçtı mı? Yoksa Yeni Osmanlıların aralarındaki anlaşmazlık yüzünden Hürriyet grubu, Muhbir'in mürettibini elde edip, hurufatsız bıraktıkları, finansmanını kestirdikleri gibi, ona bu oyunu da mı oynadılar, kesin bir hüküm vermek güçtür. Bir gün beklenmedik bir yerden bir belge ele geçerse, Basın Tarihimizin, yurd dışında hürriyet mücadelesi veren bu ilk gazetesinin gerçek felaketi anlaşılabilir olur. (1)

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 20831

- 1- Londra British Museum kütüphanesinde son sayı 47.nüshadır, tarihi 3 ağustos 1868'dir. Ankara Milli kütüphanede son sayı 47 dir.İstanbul Hakkı Tarık kütüphanesinde 49 ve 50. sayılar vardır. (Z.E.)
- 1- Muhbir gazetesi hakkında en geniş bilgi: Orhan Cavid Tütengil: Yeni Osmanlılardan bu yana İngilteredeki Türk gazeteciliği.(1969) (Z.E.)

Türkçeden tercüme

Hürriyet

No. 78. 20 aralık 1869

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 26.831

"Gayri müslim milletler bu halleri gördükçe İslâm dininin siyaset alanındaki kusuruna yoruyorlar. Bunu İslam nasıl kabul eder? İşte İslam'ın fıkıh kitaplarından Mücteba ve Nehr-i Faikî ve Temirtaşî. Zalimin ve zalime yardımcı ve zalime hizmet edenlerin katline ve katilinin mükafatlandırılacağına ve sevap işlemiş olacağına fetva verdiler. Ve Billah-il kerim katli farz olan kâfir mel'un işte bu kötü zalim Âli Paşadır. Etraftaki sefihlerin ~~xxxx~~ uluorta sürdürdükleri dalavereler de hep onun yüzündendir. Biz Padişahınız Abdülaziz'i dini bütün ve imam biliyoruz. Bu kafirin alabileceğine edebileceği zülümleri onun haber alamamasına yoruyoruz. Artık gaflet ise Padişaha da elverir. Uyanmalı, çocuklar gibi aldanmak ve oyalanmak ise hep aldanık artık pes. Vatan severler gözünü açmalı.

"İşte bu aciz kul kalbinin temizliğinden ileri gelen ve meseleyi vatan kardeşlerine ~~xx~~ pek açık olarak sadık olarak anlatıp bildirmekle kusur etmedim zan ederim. Bildiğimi saklamamağı başardığım için Cenab-ı Hakkın huzurunda mes'uliyetten kurtuldum inancın-
dayım". (1)

1- Makale bu noktada bitip Suavi imzasını ve Paris adresini taşıdığı halde Müzürüs Paşa yolladığı kopyasında ne Suavinin ismini ne de Paristen yazıldığını bildirmiştir. Ayrıca Fransızcaya yapılan tercümede bir kısım yerler kasden ağırlaştırılmıştır. Lord Clarendon'a da İngilizce verilen tercümesinde aynı şekilde davranılmış olmak kuvvetle muhtemeldir. Yazı Hürriyetin 78. sayısında, ilk sahifede başlayan "Suavî Efendi tarafından gelen mektup" başlıklı bütçe temkidi makalesinin 3. sahifedeki kısmındadır. (Z.E.)

Türkçeden tercüme

"Hürriyet"

No. 79. 27 aralık 1869

"Tarafımıza gelen diğer bir mektupta "Zalimi katl helal olup olmadığı" sorulmuş.

"Şüphe yok ki bir kimse zalimi veya zalime yardımcı olanı katlederse, şeriata göre ölüme helal ve ölüren sevap işlemiştir ve mükafat görecektir." "Elmekabir biz-zulm ve kuta'i-t-tarik ve sahibü'l-meks ve cemii'z-zaleme ve el a'vene ve'l suat yubahu katli'l kül ve yüsabı katilühum" Fi "El-Nehrü'l Faik " ve "El-Mücteba" ve hakeza fi "El Temirtaşi" Fi'n Nahr-i Faikî de böyledir. El Mücteba'da böyledir ve Temirtaşi'de de böyledir." (1)

1- Yazı Hürriyet'in 79. sayısının 4. sahifesindedir ve bu kadardır. (Z.E.)

میرزا علی
نقد دعوت ناسیبه

Ziya Paşa, Suavi Efendi'nin Âli Paşa'nın şer'en katledilmesi gerektiğini bildirir yazını yayınladıkları bir hafta sonra, aynı konuya tekrar dönmüş ve HÜRRİYET'in 79. sayısında şu fıkrayı yayınlamıştır :

"Tarafımıza varid diğer bir mektupta : "Zalimi katil helâl olup olmadığı" sual olunmuş. Şüphe yok ki bir kimse zalimi veya "muin-i zalim" (zalime yardımcı) olanı katlederse şer'an, "katil" (öldürme) ve "katil" (öldüren) "müsab ve me'cur" (sevap kazanır ve mükafata layik) dur. "El'mekâbir-i bizzûlm ve kutta'ı-t tarîk ve sahib'ül-meks ve cemi'üz-zûlme ve alâ avnetehi ves'semat'e yebah katlel'kül ve yesab katlehüm" ve keza fin-Nehr-ü Faik ve'l Müteba ve hakeza fi't Timurtaşî".

Hurriyet No. 79. 27 aralık 1869, sahife 4.

Devlet-i Osmaniye

Sefareti. Londra 19 ocak 1870

Ekselans Kont. de Clarendon, K.G.

Kopya

Ad. 3956/6

Lord Hazretleri,

Bab-ı Âli'den aldığı talimat gereğince, iki sene evvel, halen Londra'da "Hürriyet" ismi altında 27 Rupert Street, Haymarket, W. de yayınlanan, fakat o sırada "Muhbir" ismi altında çıkmakta olan, Türkçe haftalık gazete hakkında, kraliçe Hazretlerinin Hükümetlerinin hayırhah ve ciddi ilgisini istirham etmiştim.

Türkçe olarak yayınlanan, bu sebeple de, İngiltere halk oyunun kontrolünden, uzak kalan bu gazetenin, malum olduğu üzere, tek gayesi, Doğu'da ihtilal yaratacak propağanda da yaparak Hükümeti Âliye'ce tatbik edilmekte ve edilecek olan islahat (reformları) uydurma yorumlarla İslam Akide'lerine müstebidce yapılan tecavüzler halinde göstermeleri, Türkiye'de, muhtelif inanışlara sahip unsurlar arasında, cehaleti ve dini taassubu tahrik ederek, kanlı olaylara sebep olmuş ve böylelikle, şahsi çıkarları uğruna, bugüne kadar, bunca senenin devamlı emeği ile elde edilmiş bulunan ilerlemeleri tehlikeye düşürmektedirler.

Ortaliğı karıştırmak için giriştikleri teşebbüslerinin başarısızlığa uğramasının verdiği kızgınlıkla ve İngiltere de cezaya çarpılamayacakları kanısında aldıkları kuvvetle, bu gazetenin yazarları, ahlaksızlığı, kurbanları haline getirmek istedikleri kimselerin, isimlerini de zikrederek, katledilmeleri gerektiğini, ilan edecek kadar ileri vardurdular.

Ekselanlarınızı, zikrettiğim hususların vehameti hakkında ikna etmek için, ilişik olarak "Hürriyet" in 20 ve 27 aralıkta yayınlanan yazılarının bulunduğu nüshalardan, birer tane, takdim ediyorum. Bu gazetelerde kırmızı mürekkeple işaret ettiğim iki paragrafın tercümelerini de, Ekselansımız, ilişik olarak bulacaklardır. 20 aralık tarihli nüshadaki paragraf okunduğu zaman, Ekselansınız "Hürriyet" in, Sadrazam Hazretleri ile Bab-ı Âli'nin diğer Vekillerini, müstebid diye vasıflandırarak, bunları katledenlerin, bir günah işlemiş olmak şöyle dursun, ilahi mükafata nail olacağından bahsedildiği görülecektir.

27 tarihlinin söz konusu paragrafı ise, bu katle davet hususunu teyid için, hukukî bir mesned olarak, İlahî Kanun mucibince, bir müstebidin ve yardımcılarının katillerinin bir günah sayılmayıp, aksine, katibin mükefatlandırılacağından bahseden bir fetva bulunduğunu, ileri sürmektedir.

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 28831

Britanya mevzuatı katle teşviki şiddetle cezalandırdığı için, Ekselansınıza, Baş Savcıya, "Hürriyet" gazetesinin yazarları ve naşirleri hakkında takibata girişilerek

kanunun öngördüğü en ağır ceza ile cezalandırılmaları hususunda, lazım gelen emirleri vermenizi, Bab-ı Ali namına, istirham etmeği vazife bilirim.

Lord Hazretleri, siz ekselansımızın, pek naçiz ve çok sadık bir hizmetkârı olmaktan duyduğum şerefle, en derin saygılarımı arz ederim. (1)

Müzürüs.

---

1 - O devrin protokolu icabı, Sefirler, buldukları yerin Vekillerine yazı yazdıkları zaman sonunu böyle bitirmek mecburiyetinde idiler. Bu hürmet cümlesini fransızcadan aynen tercümesini verdik. İmparatorluk protokolunda bunun karşılığı "ma'ruz-u çaker keminelere ki" ibaresile başlardı ancak mektubun sonuna değil başına konurdu ki mana itibarile diğerinin aynı "Ben naçiz kulunuz arz ederim ki" idi. (Z.E.)

No. 3956/9

Londra, 20 ocak 1870

Sefaret-i Seniye tarafından

Âli Paşa Hazretleri

İngiltere Hükümetine "Hürriyet"

Zat-ı Hazret-i Şehriyari'nin

in üç mensubu hakkında yapılan

Sadrazamları ve Hariciye Vekilleri

mürcaat

Ek : 4

Genel Sekreterlik

kayıd No. 4683

Altes

Hükümet-i Aliye'nin 26 mart 1868 tarih ve 21410/68 sayılı vekalet yazıları ile verilen talimat gereğince, "Muhbir" in muharrirleri hakkında yapmış olduğum gibi, "Hürriyet" yazarlarının da, her türlü faaliyet ve davranışlarını, devamlı olarak izliyordum.

Bu iki gazetenin muharrirleri hakaret ve kışkırtıcı mahiyette olan yayınlarda bulunmakla yetindikleri müddetçe, haklarında takibata geçmenin çok güç ve mahkum edilmelerinin imkansız denecek kadar çok şüpheli olması karşısında, tarafımdan, Britanya Hükümeti nezdinde olduğu kadar, yargı organlarında da yeni teşebbüslerde bulunmaktan kaçınmak icab ediyordu.

Fakat, nihayet Hürriyet'in geçen 20 ve 27 aralık tarihli nüshalarında, cür'etlerini, katle devat ve teşvik edecek dereceye vardırıdıkları gibi, bu nüshalarında, katledilmelerini istedikleri kurbanlarının isimlerini bile verdiler.

Bu davranış, başlı başına bir suç teşkil ettiği ve isbatında uzun boylu prosedürlere lüzum göstermesi için, "Hürriyet" in yazarlarının cezalandırılması ve bu sayede de gazetenin ortadan kaldırılması mümkün olacağından, bu derece beklenmedik bir fırsatı kaçırmamak lazım geldiğine karar verdim.

Derhal Lord Clarendon ile temasa geçerek, "Hürriyet" in yukarıda işaret ettiğim iki nüshasındaki yayınları hakkında, kendisiyle gayet ciddi olarak görüşüm ve bu gazetenin yazarları aleyhinde, makamına, resmî bir müracaatta bulunacağımı bildirdim. Lord Clarendon, bu makalelerin yazarlarının ahlaksızlıklarına karşı son derece infial duymakla beraber, bana, Britanya hükümeti için, dava açma yolunda müdahesinin mümkün olabileceğini sanmadığı cevabını vermekle beraber, müracaatımı alınca, ne yapılabileceği hususunda Kraliyet Hukuk Müşavirleri ile görüşeceğini söyledi.

Bu mülâkattan sonra, sureti ilişikte sunulan Nota'yı, "Hürriyet" in söz konusu iki, nüshası ve suç unsuru bulunan kısımlarının tercümesi ile birlikte, Lord Clarendon'a taksim ettim ve Nota'da makamlarının, "General Attorney"e (Baş Savcı), bu gazetenin yazarlarını ve nasirlerini cezalandırmak için, gerekli talimatı vermesini rica ettim.

Dün akşam Lord Clarendon ile bu konuda bir mülakat daha yaptım. Lord Hazretleri bana, takibat yapılması hususunda, İngiltere Hükümetinin değil, benim müracaatta bulunmam gerektiğini söylemekle beraber, Kraliyet Hukuk Müşavirlerinin mütalealarını alacağını bildirdi. Kendisine, bahis konusu olan yazının artık bir hakaret değil, cemiyete karşı işlenen bir amme suçu mahiyetinde bulunduğunu, bu itibarla Hükümetin, suçlulara karşı, re'sen takibatta bulunması lazım geldiğini, bununla beraber, eğer Kraliyet Hukuk Müşavirleri, takibata geçme hususunda, benim teşebbüste bulunmağımı gerekli görüyorlarsa, bu hususta verecekleri mütalealarına uygun olarak, derhal harekette bulunacağını, bildirdim.

Lord Clarendon'un söz konusu Nota'ma vereceği cevabı bekliyorum ve şayet Kraliyet Hukuk Müşavirleri, benim bizzat yargı organları nezdinde teşebbüslere geçmenin zorunlu görürlerse, vakit geçirmeden, mütalealarına uygun olarak hareket edeceğini aynı zamanda da siz Alteslerinin bu hususta müsaadelerini almak için, telgrafla maruzatta bulunmağımı bildiririm. Daha evvel "Hürriyet" in muharrirlerinden bulunan Kemal Bey, gazetenin tuttuğu yolu tasvip etmediğinden, baş yazara ilk çıkacak nüshasında yayınlanması ricasile bir mektup göndererek, artık bu gazetenin yazı ailesi arasında bulunmağını bildirmiştir. Ancak, mektubu "Hürriyet" te yayınlanmadığından, Kemal Bey bunu daha yaygın olarak etrafa duyurmak için taş baskısı ile teksir ettirmiştir. İlişik olarak bu mektubdan bir adet takdim ediyorum.

Alteslerinin derin saygılarımı lutfen kabul buyurmalarını istirham ederim.

Müzürüs

Hamis

Elimdeki nüshaları Lord Clarendon'u takdim ettiğim Nota'ya eklediğim için, bütün araştırmalarımın rağmen, şu ana kadar, ilişik olarak takdim etmek için, "Hürriyet" in söz konusu iki sayısının nüshalarını, bulmak mümkün olmadığını, üzümlere arz ederim.

No. 3964/15

Londra, 27 ocak 1870

İmparatorluk Sefirinin "Hürriyet"

Âli Paşa Hazretleri

aleyhindeki teşebbüsleri ile ilgili

Zat-ı Hazret-i Şehriyari'nin

3956/9 sayılı rapora zeyil

Sadrazam ve Hariciye Vekilleri

Genel sekreterlik

kayıd No. 4683

Altes,

Bu ayın 20 sinde takdim kılınan No. 3956/10 sayılı raporuma atfen, Zat-ı Devletinize, ekli olarak, Lord Chanendon'un bana yollamış bulunduğu ve kendisine "Hürriyet" in yazarları ve naşirleri hakkında takibata girişilmesini talep ettiğim Nota'yı aldığı ve talebimi ilgili kisma havale ettiğini bildirir mektubunun suretini, Zat-ı Devletinize ekli olarak sunuyorum.

Takdim etmiş bulunduğum raporuma eklemek imkanını bulamamış olduğum "Hürriyet" in suç unsuru teşkil eden paragrafları havi, geçen 20 ve 27 aralık tarihli nüshalarını da, ilişik olarak takdim ediyorum.

İhtiramat-ı faikamın kabulünü rica ederim.

Müzürüs.

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 28.831

Telgraf

Müzürüs Paşa'dan

Ali Paşa Hazretlerine

Londra, 3 şubat 1870(1)

No. 3999 x 28

Genel Sekreterlik

kayıd No. 4685

Ziya Bey iki kefil gösterdiğin dün gece hapisten çıktı.

Sorgusu öbürün yapılacaktır.

1- Hariciye Bakanlığı arşivindeki bu resmi belgedeki tarih yanlıştır! Belgede

3 şubat denen tarih 3 mart olacaktır. Netikim bir sonraki belgede bu tel

3 mart tarihli diye bahsedilmektedir. (Z.E.)

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2E.831

S.A. Âli Paşa'dan Muzürüs Paşaya

Londra

Özel
Cevap

Hürriyet'e karşı adli takibat

9 şubat 1870

No. 26754 x 26

Genel Sekreterlik

Kayıd No. 4683

Ekselanmızın yolladığı 20 ve

27 ocak, 3956/9 ve 3964/15

sayılı iki yazınızı ekleri ile

beraber, arka arkaya aldım.

Bu yazılarla bana son defa

Lord Clarendon nezdinde "Hürriyet"

gazetesi yazarları ve naşirleri aleyhinde, re'sen

amme takibatı yapılmasını sağlamak emelile, girişilen

teşebbüslere dair izahat verilmektedir.

Bana bildirdiğiniz ve şikayetinize konu teşkil eden iki makale, o derece
aşağılıktır ki, dünyanın bütün dürüst insanların vicdanında, sadece, nefret
uyandırabilirler. Bu ayar nazariyeler, ancak, en adi gazeteci taslaklarına yaraşır
ve zannetmiyorum ki, basın hürriyetine ne kadar saygılı olursa olsun, bu ayar bir
sapıklığa tahammül gösterebilecek, medeni bir memleketin mevcut olabilsin.

Bu itibarla, Sefir hazretleri, suç teşkil eden her iki makalenin yazarları
aleyhinex amme takibatı yapılabilmesini sağlamak için, Britanya Krallığı Hükümeti

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No. 2E. 831

nezdinde, müdahalede bulunmakla, pek isabetli hareket etmiş bulunuyorsunuz.

Zira, ahlak ve özgürlük mefhumlarına son derece bağlı ve saygılı olan bu

Büyük Millet'in mevzuatının, amme efkarına karşı yapılan böyle bir tecavüzü ceza-

landırmaktan aciz bulunduğunu kabul etmesi elbette ki imkansızdır.

Saygı.....

Telgraf

Müzürüs Paşa'ean

Ali paşa Hazretlerine

14 şubat 1870

Londra 10 şubat 1870

No. 26814 x 34

No. 3983/20

1-20 sayılı telgraf alınmıştır.

Bu telgrafta bildirilen merkezde

Lord Clarendon'a cevap vermeğe

mezun bulunduğumuz bildirilir.

"Hürriyet" konusunda Lord Clarendon'un cevabını aldım. Bildirdiğine göre kraliyet Hukuk Müşavirleri, işaret edilen yazıyı, 'siz alteslerinin şahıslarına karşı neşren hakaret kabul ettiklerinden, tezniyesinin mümkün olacağı kanaatini edinmişler, bu itibarla gazetenin naşirleri hakkında takibata geçilmek üzere gerekli emirlerin verilmesi için, el'an bu yolda bir tedbir alınmasında ısrar edip etmediğini sorulmaktadır.

Yapmış olduğum müracaatın çerçevesi içinde, kraliçe Hazretlerinin Hükümetinin "Hürriyet" naşir ve yazarları hakkında, katle teşvik maddesinden dava açılması hususunda, gerekli emirleri vermesi talebinde bulunduğumu Lord Clarendon'a cevaben bildirebilmem için, Bab-ı Âli'nin beni mezun kıldığıının Zat-ı Devletimizce telgrafta tarafıma bildirilmesini istirham ederim.

"Hürriyet" in mensuplarının kendilerine karşı takibata girişildiğini haber alır almaz derhal firar edeceklerini tahmin ediyorum.

Londra, 10 şubat 1870

No. 3978/23

Sefaret-i Seniye'nin

"Hürriyet" in mesulleri aleyhine

takibata geçilmesi hususundaki Nota'sına

Lord Clarendon'un cevabı

Ek : 1

Genel Sekreterlik

kayı No. 4684

Ali Paşa Hazretleri

Zat-ı Hazret-i Şehriyari'nin

Sadrazamı ve Hariciye Vekili

İst.

Altes,

Bugünkü 3983/20 sayılı telgrafıma zeylen, alteslerine, Lord Clarendon'a tevâî etmiş olduğum ve "Hürriyet" yazar ve naşirleri hakkında takibata geçilmesini talep ettiğim Nota'ya verdikleri cevabı, ilişik olarak, takdim etmekle şeref duyuyorum.

İhtiramat-ı faikanın kabulünü rica ederim.

Müzürüs

Telgraf

Müzürüs Paşa'dan

Ali Paşa Hazretlerine

Londra, 26 şubat 1870

No. 3993 x 26

Genel Sekreterlik

kayıd No. 4685

Re'sen takibat başladı. Ziya Bey bugün saat 2 de tutuklandı.

Sorgu hakimi kendisini sorguya çektikten ve şahidler de hareketlerinin kanunen suç teşkil ettiklerini beyan etmelerinden sonra hapsedilmesine karar verdi.

..... (1) olmamasından dolayı sorgu gelecek cumartesi 5 mart'a bırakıldı.

1- Arşivde ki tel suretinde bu kelime, herhalde okunamadığından ..... olarak yeri açık bırakılmıştır. Fransızca cümle şudur : "Foute de..... l'instruction a été fixé à samedi prochain, 5 mars." (Z.E.)